

Markéta Lukášková

Vlaštovka v bublině

motto

Vlaštovka v bublině

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz

motto

Markéta Lukášková
Vlaštovka v bublině

Copyright © Albatros Media, a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Markéta Lukášková

Vlaštovka v bublině

Praha 2020

*Nějaký učenec napsal do tlusté knihy,
že vlaštovka, když vletí do pokoje
– asi proto, že nečetla jeho knihu –
musí se utlouci o stěny,
protože jí chybí potřebné mozkové závitě.
Místo toho, aby klidně usedla na skříň a uvažovala,
že už to, že je zde, svědčí o nějakém otvoru,
kterým se dostane ven,
propadne nízkému šílenství
a bije se tak dlouho na dosah otevřeného okna,
až padne mrtva.*

*Ó vlaštovko,
dej nám své malé šílené srdce,
které je vznešenější než všechno uvažování na skříni.
Možná, že v pomateném zraku máš volné moře
a zraňuješ se ne o hloupé zdi,
ale o neviditelnou ruku lásky.*

(ze sbírky Hany Proškové *Oblaka*, Mladá fronta, 1962)

© Markéta Lukášková, 2020

Illustrations © Barbora Hermanová, 2020

ISBN 978-80-267-1803-1 (epdf)

ISBN 978-80-267-1804-8 (epub)

ISBN 978-80-267-1805-5 (mobi)

Dnes – 2045

Seděla jsem u nějakýho stolu, ale netušila jsem kde. U sebe doma? U mladých? Věci jsou poslední dobou strašně proměnlivé. Připadám si jak na horský dráze. Chvilí jsem úplně přítomna v daným okamžiku a vnímám sebemenší pohyb všeho okolo sebe, a chvilí jako kdyby se kolem mě vytvořila nějaká zvláštní bublina, výhled na svět mi rozostříla a nechala mě tápat ve vlastních myšlenkách a pochybovat o tom, co moje smysly vnímají. Teď mi to ale nevadilo, viděla jsem totiž před sebou jeho. Zcela ostře. Seděl naproti, usmíval se na mě, tak jak to vždycky dělal. Opravdu tu sedí? Je možný, že něco tak hmatatelnýho se mi jen zdá? Ať byl jakejkoli, opravdovej, vymyšlenej, živej, mrtvej, byl můj. Natáhl ke mně ruku a vzal do ní tu mou. Bledou, ochablou, hrubou. Pohladil ji po hřbetě a znova se usmál. Řekni mi něco, zaznělo mi v hlavě a chtěla jsem to říct nahlas, ale nešlo to. Nevládla jsem otevřít ústa. A tak jsem tam seděla strnulá naproti němu, svojí životní lásce, a byla schopna vnímat jenom mimiku jeho tváře. Každou z těch malejch vrásek jsem si snažila zapamatovat. Ale copak to

jde, když si ani nedokážu vzpomenout, kde vlastně sedím? Počkej, neodcházej ještě, chtěla jsem na něj zakřičet, ale z pusy mi vyšlo podivný blábolení. Pustil mou ruku a pomalu se zvedal od stolu. Kam jde? Chtěla jsem za ním otočit hlavu, ale nešlo to. Pořád jsem se nemohla pohnout. A najednou se mě dotklo cosi studenýho.

„Paní Vlaštková, pojdte, já vás zase posadím a najíme se, jo?“

Kdo to na mě mluví? Co se to sakra děje? Já nejsem žádná Vlaštková, já jsem přece Valentová. Barbora Valentová. A co mi sem lezete, když jsem tu měla intimní chvíli se svým manželem. Copak je normální, aby mi takhle někdo lezl do bytu, když o to nestojím? Chtěla jsem se zoufalstvím rozbrečet, ohnat se rukou, vzteky se postavit a křičet kolem sebe. Ale nic z toho mi nešlo.

„Dneska zas nic nesnědla?“ ozvalo se někde nade mnou.

Jistěže snědla. K snídani jsem si dala chleba s máslem a marmeládou, tak jak si to se mnou vždycky dávala moje babička a já po její smrti celý život. Jsem dost stará na to, aby mě v jídle někdo hlídal. A kde je sakra Petr? Kam odešel?

„Tak pojdte.“

Cizí ruce mě vzaly kolem pasu a násilím se mnou snažily pohnout. Bublina praskla. Rozhlédla jsem se okolo sebe a sevřel se mi žaludek. Sedím na nemocniční posteli, zpod peřiny mi čouhá nějaká hadička a mladá sestra se mi právě snaží dostat do pusy něco odpornýho na malý lžičce, jak tříletému dítěti. Rty jsem nechala pevně

sevržený a pomalu mi začalo docházet, co se děje. Po tváři se mi rozkutálela slza. Mladá sestra vzala ubrousek, co ležel vedle tácku s jídlem, a hrubě mi ji setřela. Pak mi ubrousek přiložila k nosu a zavelela: „Tak a teď pořádně zatrubte, vysmrkáme se.“ Žena, která ležela na posteli na druhém konci pokoje, spokojeně zachrápala, já zatroubila, polkla tu divnou hmotu a modlila se v duchu, aby to tý holce stačilo. Po dalších pár pokusech to vzdala, sebrala veškerý náčiní a odkráčela pryč. Já jsem zůstala zírat do zdi. Hodinu nebo možná den. Petr se už neobjevil.

„Kde seš?“

„Taky tě rád vidím.“

Magda po Michalovi netrpělivě šlehla pohledem a rozjela se ještě dřív, než stačil zabouchnout dveře. Její nálada se vždycky odrážela v jejím stylu řízení, takže dneska to bude rallye Národní–Dejvice. No, ono už se tomu teď nedá říkat řízení, auta jezdí vlastně samy, řidič v nich jenom sedí a kroutí volantem, když se mu teda chce.

Michal asi minutu přemýšlel, jestli se má pokusit se svojí sestrou zapříst nějaký rozhovor, ale když si v hlavě přehrál všechny potenciální scénáře, rozhodl se raději mlčet. Po dvou křížovatkách se ale neudržel.

„Máš nějaký nový info?“

„O čem jako?“

Trhla hlavou, vyrušil ji ze čtení zpráv, co jí skákaly před očima. Stačil zaznamenat jen to, jak smazala asi deset zpráv od Pavla, ve kterých bylo hodně vykřičníků a velkých písmen. Jak jinak.

„Info o čem?“ zase na něj vyštěkla.

„O mámě.“

„No tak proto snad teďka jedem spolu do nemocnice, abysme se něco novýho dozvěděli, ne?“

Její konfrontační tón tu s nimi byl od nepaměti, stejně jako Pavel a nekonečný množství jeho zpráv s nekonečným množstvím vykřičníků a srdíček. Michal už si ani nepamatoval, kdy naposledy se s ním Magda bavila normálně nebo kdy naposledy se na něj usmála. V duchu ji omlouval, je přece nešťastná, neumí se od toho odpoutat natolik, aby svoje vnitřní démony ukočírovala a k lidem okolo, co za nic nemůžou, se chovala mile. Od doby, co je máma nemocná, má ale Michal s Magdou čím dál menší trpělivost. Je to sobecká kráva. Když se mu tahle věta, tohle přiznání v hlavě přehrálo, úlevně si oddechl. Nahlas by to bohužel nikdy nebyl schopný říct. Sourozenecká láska je v tomhle nemilosrdná, toho druhýho má člověk permanentně chuť zabít, ale nikdy to neudělá, protože ho miluje. Nedává to smysl, stejně jako Magdin vztah s Pavlem, stejně jako Michalův vlastní život poslední dva roky.

Vzpomněl si na mámu a píchlo ho v hrudníku. Její stav se zhoršuje světelnou rychlostí, je vlastně úplně jedno, kolik peněz a času tomu on nebo Magda, no, spíš on, věnujou. Nechtěl si to naplno přiznat, ale zdálo se mu, že Magda už prostě jen čeká, až máma umře. Aby byl klid, nemusela nikam jezdit, řešit doktory, vídat se s Michalem. Jo, to je další zlá pravda. Vidí se už jen kvůli matce. Dokud bude naživu, budou se vídat dál. Až umře, Michal přijde o ni i o sestru. Super vyhlídky, ale brečet nebude, to udělá až doma, až

se nikdo nebude dívat. V tu chvíli si připadal statečněj, dokonce mu to dodalo takovou odvalu, že přeladil rádio. Magdu to vytrhlo z přemýšlení nad další Pavlovou zprávou s nějakýma obrázkama, co vypadaly jako z porna pro důchodce. Zachechtal se potichu vlastnímu skvělému fóru. Cítil se o dost líp než před chvílí a potřeba brečet byla pryč.

„Ten byt je prodanej.“

Pár vteřin mu trvalo, než mu došel smysl Magdina sdělení.

„Mámin byt?“

„Ne, ty vole, asi tvůj byt. Jasně že mámin byt.“

„Tak to byla rychlost.“

„Tak snad není na co čekat. Zbavili ji svéprávnosti, sama už s ním nic neprovede. Fakt tam jako nehodlám ten starej nábytek skladovat a celý to tam piplat jak nějakej matčín pomník, což je určitě přesně to, co bys udělal ty, vid?“

„Proč seš tak zlá?“

„Nejsem zlá. Je to pravda. Maminčín mazánku. Hlavně se nerozbreč.“

Michal sevřel ruku v pěst, svíral ji tak silně, až mu zbělela. Auto zaparkovalo a Magda vystoupila, rázně si přehodila kabelku přes rameno a stejně rázně se vydala směrem do ordinace. On popobíhal asi metr za ní, tak jako celej jejich dosavadní život.

Tehdy – 2018

Poprvé za opravdu dlouhou dobu jsem měla v životě pocit, že jsem šťastná. Měla jsem vztah s klukem, kterýho jsem vlastně poznala úplnou náhodou na chodbě babyčiny baráku a ze kterýho se pro mě vyklubal ten pravej. Petr. Byl naprosto dokonalej, teda až na to příjmení. Vlastovka. Hodněkrát jsem si z něj utahovala, provokovala ho tím, že „jestli se někdy vezmem, tak já rozhodně nebudu Vlastovková, zůstanu Valentová, anebo víš co, budu Vlastovka Valentová, to se teďka nosí,“ a on se legračně vztekal, že to jméno má rád. Ale i kdyby se jmenoval Hyacint Prkno, tak s ním budu, protože jsem si řekla, že on je taková moje odměna za všechno, co se mi vlastně už od malička dělo. Že máma odešla na dlouhý léta pryč, a dokonce si založila novou rodinu a mě vychovala babička, která mi pak umřela. Že jsem mámu musela hledat a těžce jsme si k sobě nacházely cestu a že jsem si dlouhý roky připadala strašně sama, i když jsem okolo sebe měla dobrý lidi. Kromě Petra mi hodně pomohlo i kamarádství s Terezou, kterou mi do cesty vlastně taky přihrála taková podivná náhoda a společná rodinná his-

torie. Tereza byla úzkostlivej uzlíček, myslím, že já díky jejímu přátelství trochu obrousila hrany svého cynismu a ona zas díky mně lehce zcyničtěla. Byla jsem pyšná na to, jak jsem se dokázala ze všech těch sraček vyhrabat, stát na vlastních nohou, a dokonce odejít z firmy a pracovat z domova, jak jsem chtěla, a že už jsme dobrý s mámou a že se můj život konečně v necelejch třiceti letech začíná podobat takovému tomu normálu, kterej měli doma všichni moji spolužáci ve škole a já jim to tak strašně záviděla. Občas, když mi bylo smutno, mávla jsem babičce do nebe. Je to samozřejmě blbost, že ji tam ve své hlavě vidím, ale podle mě sedí s dědou na gauči a kouká na mě v televizi a rozčiluje se, když mám holý kotníky. Nebo tak něco.

Petr to ale se mnou na začátku neměl úplně snadný. Po tom všem, co jsem měla za sebou, jsem si ho pouštěla k tělu dost pomalu a opatrně. Řekla jsem si, že se tentokrát prostě nezamiluju po první schůzce, protože to by znamenalo zamilovat se do nějaký své představy, ne do reálnýho člověka, to už jsem měla za sebou několikrát a končilo to průserem. Držela jsem si takovej odstup, obdivovala ho ze začátku spíš z dálky, křečovitě se držela a dokola si opakovala, že se nenechám zklamat. Chvílema jsem to samozřejmě přeháněla, při sebemenším náznaku chyby nebo přešlapu z jeho strany jsem si pro sebe začala vykřikovat, že to nevádí, že klidně půjdu do prdele, že ho nepotřebuju. A čím hlasitěji tenhle hlas v mé hlavě řval, tím jasnější bylo, že je to zbytečný. Získal si mě, právě i tím, že byl trpělivej a čekal, až mu budu věřit.

Když jsem mu poprvé řekla, že ho miluju, dýchala jsem úplně klidně. Byla to totiž pravda a já o tom nemusela nijak pochybovat.

Dnes – 2045

V televizi se míhají nějaký postavy, pootevřeným oknem do pokoje proudí studenej vzduch. Střídavě se dívám na televizi a na okno, snažím si oba tyhle jevy zapamatovat a hodně podrobně analyzovat, co znamenají, proč k nim dochází. Občas, když se proberu a nemám pocit absolutní ztuhlosti a paralýzy, pokouším se sama sebe takhle trénovat. Televize. Pamatuju, jak bývaly mohutný a výrobci se předháněli v tom, kdo bude prodávat tu s větší úhlopříčkou. Dnes už je to jen obdélník na zdi, kterej si můžu zvětšovat podle libosti. Mrkla jsem na okno. Pootevřený, dovnitř, rám je bílej, obdélníkovej. Vezme se za kličku a otočí se. Vida, to bych měla. Znovu mrkám na televizi. Je tam, opravdová, tohle se mi nezdá, dneska mám dobrej den. Usmála jsem se pro sebe, opravdu jen pro sebe, mimika v obličeji mi moc nefunguje, to cítím.

Do pokoje vešla sestra. Uf, dneska je to ta tlustá, ta je hodná a nechová se surově. Stejně si ale myslí, že vůbec nevím, která bije, nechápu, co mi říká. To mám tak prázdný pohled? V zrcadle jsem se neviděla hodně dlouho. Třeba fakt vypadám příšerně.

„Paní Vlaštková, máte tu na návštěvě děti.“ Gestem ruky mi zvedla horní část postele, překrývka se ke mně lehce přitiskla a já v tu ránu seděla, a dokonce to vypadalo, že to dělám vědomě. Pokusila jsem se zahýbat rukama, ale valnej efekt to nemělo. Otočila jsem hlavu směrem ke dveřím. Řekla děti? Takže přišli oba? Dnes vím, kdo jsou moje děti, a vím, jak se jmenujou.

Za vteřinu se rozrazily dveře a do nich rázně vkročila Magda. Jistě, jak jinak, divím se, že je rovnou nerozkopla a po cestě nezastřelila tu milou tlustou sestru. Nejistě ji následoval Michal, svěšený ramena, pohled do země, na chvílku mi blesklo hlavou, že kdyby ji nakopnul do toho zadku, za kterým pořád cupitá, prospělo by to jemu i jí. Magda se rozhlídla po pokoji, jako by jí to tam patřilo. V její přítomnosti měl člověk vždycky pocit, že něco udělal špatně, že ani on sám, ani prostředí, ve kterém se zrovna nachází, nejsou pro ni dost dobrý. Pak tahle samozvaná královna nemocničního pokoje nasadila afektovanej úsměv, tím mě neoblafneš, děvče, a zamířila ke mně.

„Ahoj, mami!“

To ti tak věřím, tohle nadšení. Nedala mi pusy, nedotkla se mě. Michal se sice v její přítomnosti chová, jako kdyby ho někdo týral, ale hned mě vzal za ruku, dal mi pusy na čelo. Vnitřní úsměv.

„Máme pro tebe dobrou zprávu, mami,“ Michalův obličej se rozzářil, Magda se tvářila neurčitě, skoro našťavaně. Zmátlo mě to. Michal mě pohladil po tváři.

„Mluvili jsme s doktorama. Mají prej nějaký nový lék,

hodně si od toho slibují, tvrděj, že do pár let už budou umět Parkinsonu dokonce i předcházet. Ty splňuješ všechny podmínky, abys mohla bejt v programu experimentální léčby.“

Páni, zní to trochu děsivě.

„Moc si od toho neslibuj,“ řekla Magda ledově klidným hlasem, kterej rozřízl tu nadějeplnou atmosféru jak čerstvě nabroušeněj nůž. Uvnitř mě bodlo. Nenávisť. K vlastní dceři. Jen na vteřinu, ale síla tý emoce by mě snad porazila, kdybych neseděla přikurtovaná k posteli.

Magda s Michalem se před nemocnicí rozloučili. Když zapadl za roh, jí se zkřivil obličej. Náběh na pláč, ale brečet na ulici rozhodně nebude, nadechla se a polkla. Co se to sakra děje? Vždyť máma je na tom takhle už dlouho a teď po těch letech a měsících z toho s Michalem aspoň něco budou mít a ona třeba zase bude o něco šťastnější. Věděla, že když má víc peněz, je vnitřně klidnější a svobodnější, nenechá se rozhodit kravinama, protože každá kravina na jednu není hrozba, že ji čeká boj o přežití. Cítila se hrozně sama. Co máma onemocněla, neměla nikoho, žádněj záchytněj bod, vyšší strom, o kterej se opřít, když je třeba. Cítila, že se na ni denně sápour takový malý chapadýlka počínající deprese, že v sobě má takovej hlubokej smutek, že stačí milimetr, a spadne do toho. V duchu se profackovala, že na sebelítost teď není čas. Máma jí strašně chyběla, ale neuměla tuhle svoji frustraci a smutek dát najevo jinak než tím, že se vlastně chovala jako totální spratek. Vždycky tak nějak doufala, že Michal tohle pochopí, je to

brácha a zná ji nejlíp na světě, jenže on byl pařez, vcítit se do ní neuměl, a cokoliv udělala, považoval za prvoplánově zlý. Ona přitom věděla, že jenom potřebuje, aby ji někdo miloval. Ale zaslouží si to, když se deset let vídá s Pavlem?

Rozhodla se nejít do práce a posadila se do kavárny. Vedle ní se o pár let mladší holky fotily analogovým foťákem. Přišlo jí to legrační, jak šel svět v některých věcech ve vývoji úplně pozpátku. Jako kdyby přišel vrchol nějaký sinusoidy a teď to zase postupně padalo dolů. Když byla Magda malá, všichni měli chytrý telefony a sdíleli online celej svůj život. Pořád, v jednom kuse. Filtrovali ho, doslova i obrazně, vytvářeli o sobě takovou pokrivenou virtuální realitu a lidi to milovali a zároveň je to zabíjelo. Doba přála úzkostem. Všichni byli v hajzlu z toho, že nejsou tak dobrý jako zbytek online světa, že nemaj dost, nedělaj dost, nejsou dost. Do toho začaly vycházet otrěsný dokumenty o internetových pedofilech, jak je strašně jednoduchý vlámat se někomu do soukromí a stejně tak jednoduchý zmanipulovat malý dítě. A pak prostě celá ta bublina praskla. Lidi si začali rušit sociální sítě, přestávali se fotit, mobily se postupně zrušily úplně. A tak tady ty dvě holky sedí a cvakaj se stejně, jako to dělaly jejich babičky před padesáti lety. Magda je chvíli pozorovala a napadlo ji, že je škoda, že nemůže Pavlův život víc šmírovat, přinášelo by jí to aspoň nějakou formu uspokojení a aspoň trochu pocitu, že není úplně sama.

Michala na ulici zastavili dva kluci. Nejdřív si myslel, že jsou to cizinci a chtějí se ptát na cestu, ale pak si je líp

prohlídnul a měl jasno. Společenství. Lidi, který měli plný zuby žití „v konzumu“ a odstěhovali se do takovejch zvláštních osad za město, kde žili jako hippies. Vraceli se ke starým způsobům výroby věcí a pěstování potravin, všechno bylo samozřejmě nekonečně ekologický, nepoužívali žádný technologie ani peníze, starali se o zvířata. Proti tomu Michal vlastně nic neměl, i pár jeho spolužáků ze školy takhle žilo, on si to teda nedovedl představit, protože má rád svůj pohodlí a věci srovnaný a jasný, a tyhle moderní bezdomovci žijou tak podivně ze dne na den. Kluci po něm chtěli, aby jim ukázal zápestí, a on věděl, co přijde, ale vlastně ho to trochu zajímalo a natáhl k nim ruku. Oni vytáhli propisku a napsali mu tam webovou adresu tý své osady. Jasně, technologie odmítáte, ale webovky máte, ušklíbl se v duchu. Taky mu to mohli dát na papírku, ale moment, to by bylo neekologický, že jo. Když se otočili a odcházeli od něj, uvědomil si, že jim vlastně malinko závidí. Nejsou sami. I když je Společenství spíš taková sekta, kterou rádi využívají lidi, který jsou prostě líný se o sebe postarat, žije se tam ve skupině.

Michal se cítil poslední dobou strašně sám. Co je máma špatná, ještě víc se s Magdou odcizili. On by jí hrozně rád řekl něco hezkýho, ale s emocema to neumí, jeho mozek je jak kalkulačka, a ona by se mu beztak asi spíš vysmála. Před spaním si četl články o Společenství a dokola na něj vyskakovaly různý reklamy a prosby o pomoc sirotkům, co u nás dostali azyl po pár přírodních katastrofách na druhým konci planety. No! To by bylo řešení, mít doma takovýho sirotka, aspoň by si nepřipa-

dal tak sám. Haha, to by byl gól, ve čtyřiaadvaceti adoptovat dítě. Zavřel všechny články a šel spát. Zdálo se mu o tom, jak venčí deset dětí, jako se dřív venčili psi, a jak s mámou sázej stromky u nich na chalupě. Tehdy ho táta vzal do lesa a vyráběli spolu lodičky ze smrkový kůry, Michalovi to vůbec nešlo, nikdy nebyl zručnej a šikovnej jako táta, ale táta s ním měl vždycky svatou trpělivost a nikdy mu nedal najevo, že mu to nejde. Táta. Samým smutněním pro mámu by na tátu skoro zapomněl. Co by asi říkal na tohle všechno?

Tehdy – 2018

Vždycky sem si myslela, že láska je něco, o co se musí bojovat. Každý romantický film končil tím, že někdo za někým běžel na letišti, ideálně za letadlem přímo na ranvej, protože přesně takhle to na letišti funguje – nemůžete projít přes security check s pinzetou, ale pak vás klidně nechají běžet po ranveji metr od podvozku startujícího letadla. Ale víte, jak to myslím? Láska je něco, co si musíte zasloužit, takže je to boj a musíte u toho trpět. A čím je větší, tím to jde hůř a je to náročnější a počet probrečených nocí přibývá geometrickou řadou. Takhle sem to vždycky brala. Lámala to přes koleno. Když se mi někdo líbil, musela sem si ho trochu sbalit, získat, furt před ním poskakovat jako panáček na pérku, podívej, tady jsem, všimni si mě, napiš mi, ozvi se mi, pořád jsem se mu přizpůsobovala a ohýbala sebe a svůj denní program tak, abysme mohli být spolu. Že tohle všechno není láska a že tohle všechno byla jen cesta k lásce, kterou jsem si musela projít, jsem pochopila, až když jsem potkala Petra. Když jsem si dovolila podlehnout mu, bylo všechno snadný a jasný. Jako kdyby se celý můj život

odehrál proto, abych dospěla do momentu, kdy jsme se potkali. Jako kdyby ta láska mezi náma byla opravdová energie. Všechno se propojilo a já to pochopila. Není to boj. Láska je, když prostě nemůžete jinak. Naprosto samozřejmě vyplnil to zbejvající místečko uvnitř mě a tam prostě neochvějně zůstal a já byla pořád dokola jen fascinovaná tím, jak věci můžou jít tak snadno, když jsem předtím léta ryla drčkou v zemi ze samýho úsilí, aby mě někdo měl aspoň trochu rád, třeba Václav, že jo. To už je našťestí pryč. Dneska se s Petrem stěhuju k sobě a já jsem stejně klidná jako pani za přepážkou na poště, když tam má frontu padesáti lidí a jde si uvařit kafčo a pokecat s Maruškou od checkpointu.

„Čau.“ Dal mi pusu na nos, protože ví, že to nemám ráda, a já mu za to přehodila ve vlasech pěšinku na druhou stranu.

Ne, nebyli jsme takovej ten klasickej zamilovanej páreček, co na sebe upřeně zamilovaně kouká vždycky a všude jak na svatej obrázek. To jsme dělali jen doma a jen občas, protože mnohem lepší pro nás bylo tu lásku vyjadřovat vtípama, kravinama a dobíráním si jeden druhýho. A u toho jsme se na sebe koukali jak na svatej obrázek. Byla jsem ztracená, ale bylo to jako ztratit se v labyrintu vyrobeným z čokolády. Z čokolády s příchutí lásky. Panebože, Barboro, zmlkni. Byla jsem poprvé od smrti babi opravdu šťastná, i když fakt, že u toho nemůže bejt a vidět to na vlastní oči a že já nemůžu bejt u ní doma a povídat si s ní o tom, jak je život skvělejší, a dívat se, jak je šťastná, že já jsem šťastná, ten fakt mě drásl, bylo to

ve mně vypálený jako díra od cigára, když ho típnete. To se nikdy úplně nezahojí, vždycky mě píchne, když na ni pomyslim, ale začíná to být všechno za takovou fólií, trochu rozmlžený. Protože život jde dál a rány se musej hojit, aby mohly vznikat nový, čerstvý.

Náš byt byl nádhernej. Pořídili jsme si vlastní společnej, abysme oba začali stejně v novým. Babiččin byt jsem pronajímala, toho se nevzdám nikdy. Okna byly velká a na jih, všude bylo tolik světla, za barákem byl vnitroblok, spousta balkonů a předzahrádek, milovala sem ten pohled na ně. Já, cynická kráva, jsem se dojíkala nad tím hemžením lidí a sousedskou energií, nad těma malejma živůtkama pod sebou, jak se lidi střídaj venku s cigárem, mezi nima pobíhají psi a děti a všechno mi to přišlo takový mírumilovný a klidný, dokonce jsem dostala chuť pěstovat kytky na našem balkóně a víkendy trávit hrabáním se v hlíně a přesazováním. Když jsem si online hledala nejlepší typ hnojiva na muškáty, došlo mi, že jsem stará. Petr seděl na gauči a něco si četl a já si k němu přisedla a opřela mu hlavu o rameno. Mimoděk mě hladil po vlasech a dal mi pusu na tvář. Pusa na tvář, to byl pro mě vždycky ten nejhezčí projev něžnosti.

„Co se děje?“

„Nic. Jsem stará.“

„No jo, to mi neříkáš nic objevnýho. Běž radši zavřít dveře, táhne ti na třicet, babi.“

Štouchla jsem do něj a začli jsme se smát.

„Mám chuť pěstovat kytky, a dokonce mě napadlo pěstovat i rajčata, jsem ztracená, pozejtří si koupim brejle na

čtení a o víkendu s tebou nebudu chtít jít na pivo, protože v telce poběží Bakaláři."

"Tak to je možná načas, abysme si spolu pořídili nějaký děti, co?"

Zarazila jsem se. Tohle asi nebyla legrace. Dívala jsem se na něj, pořád si dál četl v té knížce, nebo to aspoň dělal. No jasně že to dělal, lehce se usmíval, věděl, že mě vykojil, a teď čekal na moji reakci. A já se rozhodla ho vykojít taky.

"Máš pravdu, tak si pořídíme děti."

Znovu se usmál, zaklapl knížku, odložil ji na stůl a po-díval se na mě zpříma. "Teď hned?"

"No jo, ale to by sis mě musel nejdřív vzít." Leknutím jsem si dlaní zakryla pus. Ta věta ze mě vylítla tak samozřejmě a jasně, jako kdybych to v sobě někde hluboko měla zakódovaný. Nejdřív svatba, potom děti. Ale vždyť my spolu nejsme tak dlouho, abysme se mohli brát. Nebo jo? A jak se to vlastně měří?

"A ty by sis mě vzala?"

"Nedělej si prdel!"

"Nedělám."

"Vzala."

"Já tebe taky. A nebreč."

Brečela jsem.

"Děláš si srandu? A není to moc brzo?" Tereza do telefonu zněla jinak, než bych si představovala. Chtěla jsem s ní sdílet nadšení, ale byla zaražená. Zaplašila jsem v sobě myšlenku na to, že mi to nepřeje, a křečovitě se usmála.

„No jo, asi je, ale když to víš, tak na co čekat, vid'“

„No, tak asi... gratuluju?“

Ted' jsem se rozesmála doopravdy. „Tak díky, sem ráda, že mi nekondoluješ.“

„Seš pitomá.“

„Jak se máš?“

„No jak, dyť víš.“

Vím. Věděla jsem. Moje kamarádka prožívá nejhorší období v životě a musí to bejt zrovna nastejno s tím, kdy já prožívám to nejlepší. Pořád si odmítám připouštět, že by mi nějak záviděla a neměla ze mě radost a cíleně přehlížela všechno, co mi řvalo do ksichtu, že to tak je. Ale nemůžu se na ni zlobit, od doby, co měla autonehodu, je její život, jako kdyby ho někdo bombardoval. S mámou se přestaly vídat, po tom šíleným přiznání a zjištění, kdo je její skutečnej otec. S tím pak nikdy vztah nenavázala, cejtla se provinile vůči svému tátovi, a tak jí vlastně zůstal jako jedinej. A než se s celou touhle situací stačila smířit, přišla další taška – Tomáš jí onemocněl a z ní se stala taková zdravotní sestřička, jen bez těch porno konotací. Vypadá to s ním všelijak, já se na to vždycky bojím zeptat, nevím vlastně, jestli mi to chce říkat, nebo na to naopak nechce myslet. Jeho nemoc mezi náma vykopala divnou jámu, kterou nějak nejsme schopný překonat, a asi si v duchu vzájemně vyčítáme kopu věcí, který si ta druhá ani nikdy nemyslela. Ale jak to zjistit, když to spolu neřešíme? Tak pořád nějak spolejhám na to, že se to časem samo vsákne, že to zázrakem zmizí a my zas budem jako dřív. Naše přátelství vzniklo za divnejch

okolností, a asi i proto je pro mě výjimečný. Tereza je magor, neustále chycená ve svojí jebnutý palici, ale chvílema jí rozumím, to přehnaný přemejšlení a fakt, že to vědomě nejde vypnout, to znám taky, jen to nemám tak moc. Je mi jí líto, a když se vidíme, snažím se jí rozptýlit, občas mi vytkne, že se k ní chovám, jako by byla postižená. Děsně jí přeju Tomáše, je to skvělejší chlap a ta jeho nemoc mě strašně zasáhla. Ale upřímně, je těžký bejt smutná se svojí kámoškou, když vlastně prožíváte záchvěvy absolutního štěstí. Jak to vybalancovat a jak si odbýt tu povinnou kvótu smutku za ní, na to sem ještě nepřišla, takže možná ještě nejsem tak stará a moudrá, jak mi to občas připadá.

Telefon zvonil znovu. „Něco jsi zapomněla?“

„Ne. Jen jak furt přemejšlím, víš. Celej život si myslím, že když se mi děje něco dobrýho, zákonitě se to pokazí. Že si dobrou věc musím zasloužit, že nemůže bejt jen tak.“ Začala vzlykat. Nevěděla jsem, co říct, naštěstí popotáhla a pokračovala. „A teď, když je Tomáš nemocnej, něco uvnitř mě mi říká, že je to tak vlastně v pořádku, protože tolik štěstí se mi stejně nemohlo přihodit.“ Zase se rozvzlykala. Já se zhluboka nadechla a chtěla ji utěšit, ale vůbec jsem nemohla najít slova. To, co mi řekla, bylo tak strašně smutný a bolestivý.

„Terezko.“

„Ne, to je dobrý, já to jen ze sebe potřebovala dostat, teď je mi líp. Tak čau.“

Zavěsila a mně se trochu ulevilo, protože jsem stejně nenašla slova, kterejma bych ji dovedla nějak uklidnit.

Prohrábla jsem si vlasy, zamkla displej telefonu, odhodila ho na gauč a v tu chvíli se rozdrnčel znovu. Panebože, už ne, já nechci zas pět minut přemejšlet nad tím, jak jsem marnej psycholog. Na displeji ale svítilo něco jiného. Máma. Usmála jsem se.

Dnes – 2045

Otevřela jsem oči a rozhlížela se po pokoji. Vzpomněla jsem si na to, jak jsem ležela v nemocnici jako malá, měla jsem tehdy zánět slepého střeva. Naprosto zřetelně se mi vybavil ten smrad dezinfekce smíchanej s nemocničním čajem a podivným oděrem něčeho, co se nedá označit jinak než jako pach špitálu. Smrděly tak zdravotní sestry i doktoři, každej kout. Jednou mi kolegyně vykládala, že její manžel lékař vždycky tvrdil, že ví, jak je cítit smrt. Že když vleze do pokoje k onkologickým pacientům nebo ke starým na internu, tak to cítí. Z toho mi tehdy šel mráz po zádech a vlastně jde i dneska. Kdybych mohla hejbat pusou, pousměju se tomu, jak to tehdy vypadalo třeba při vizitě. Všechno se psalo ručně na papír, a přitom už jsme všichni dávno drželi v ruce chytrý telefony. Jenže ve zdravotnictví nikdy nebyly peníze, až poslední dvě desetiletí, kdy se ve velkém rozjely ty věci s genetikou, sama tomu moc nerozumím, ale vlastně si už dnes můžete předplatit, jak bude vypadat vaše dítě. My starý, co si ještě pamatujeme dobu, kdy matka chodila vystresovaná na genetický testy během těhotenství a čekala

na výsledky jako na rozsudek smrti, my už tuhle dobu nechápeme. Jsem ráda, že se tu o mě hezky starají, že nemusím mít pod sebou bažanta, jak se tomu tehdy říkalo, že je všechno supermoderní a doktoři se o mě opravdu zajímají, protože za to mají dobře zapláceno, a že sestráám nepadá hlava únavou po dvanáctihodinovejch směnách. Ale tohle už není život, jenom je to okolo mě všechno elektronicky zapojený.

Často myslím na babičku, jak bych jí to všechno chtěla říct, jak by mi rozuměla. Asi se brzy setkáme, snad. Něco mi ale tiskne ruku. Co to je? Snažím se zaostřit zrak vedle svojí postele a vnitřkem těla se mi rozlívá příjemný teplo. Je to on, Petr. Sedí u mě, drží mě za ruku a čte mi z knížky. Nemusím se dívat, co to je za knihu, jsou to básně od Skácela, moje nejmilejší. Před Petrem jsem je neznala, naučil mě na ně on a já se do nich okamžitě zamilovala. V hlavě se mi rozeznívá jeho hlas. „Je studánka a plná krve a každý z ní už někdy pil,“ a v tom mi něco silně zasvítí do očí. Otevírám je.

„Paní Vlaštková, vnímáte mě? Mrkněte očima.“

Nade mnou stojí cizí chlap v bílým plášti. Petr zmizel. Zvláštní, i po těch letech technologickýho pokroku a všelijakejch vymožeností vypadají doktoři pořád tak děsivě a nosí ty odporný bílý pláště. Jako malá jsem si myslela, že jsou doktoři nesmrtelný, připadalo mi to spravedlivý, taková odměna za to, že zachraňují tolik životů. A sestřičky byly andělé.

„Máte návštěvu.“

Zase mi někdo tiskne ruku. Je to Michal.

„Ahoj, maminko.“

Musel přijít bez té fúrie, aby mi mohl říct maminko. Jestli budu něčeho litovat do smrti, tak toho, co se z Magdy stalo.

„Dneska jsem potvrdil poslední nutný věci k tomu, aby s tebou mohli zkoušet tu novou léčbu. Kejvni, že rozumíš, co ti říkám.“

Mrkla jsem.

„Nerozumím tomu úplně, ale nějak to souvisí s tím, co teď dokážou s dětma, než se narodí. Umí poupravit nějakěj tvůj vadnej gen a udělat z něj normální, nebo co.“

Nervózně se pousmál, miláček můj. Stejně jako si vyčítám Magdinu neochvějnou suverenitu, vyčítám si i Michalovu totální nejistotu. Jako kdyby si to neuměli rozdělit napůl, ona si vzala všechno a jemu pohodila jen takovej drobek. Je mladší sourozenec a podle příruček by vlastně měl být průbojnější, Magda naopak zodpovědnější a bázlivější, ale bohužel. Michal proto není schopnej narazit na normální holku, pořád se motá v kruhu, ženský ho klasicky zneužívají, je hodnej, nemá sebevědomí, vždycky ho všechny využijou a odkopnou s tím, že je pro ně skvělej kamarád. Ale Magda na tom není líp, ačkoliv si samozřejmě myslí, že její život je o mnoho zábavnější a naplněnější. Ve finále je uvnitř stejně smutná jako Michal. Potácí se v podivným vztahu s tím Pavlem. Ví, že mi zdaleka nikdy neřekla všechno, tuším, že to, co mezi nimi je, se nedá pojmenovat jako italská domácnost, spíš jako nikdy nekončící Dunkerk. Rezonuje to ovšem s její povahou – teatrálnost, hysterie, obrovský

ego a zároveň jakási vnitřní prázdnota. Jako by tím svým projevem chtěla přehlušit vnitřní ticho. Obě moje děti si myslí, že o nich nevím nic, zvláště teď, když jsem na tom takhle a podle nich skoro nevnímám, ale já o nich vím víc než ony samy. Proto mě občas mrzí, že nemám sílu jim vlepit facku.

Magda si sundala pelerínu a hodila ji do kouta. V jejím starém bytě se rozsvítilo světlo a z kuchyně se ozval hlas: „Trvanlivost některých vašich potravin vyprší za jeden den, přihlaste se přes aplikaci k odběru možných receptů z těchto potravin, je nyní s dvacetiprocentní slevou. Vyhazovat jídlo je od nového roku přestupek, za který hrozí pokuta až do výše...”

Nevzrušeně tam došla a praštila vší silou do jedněch dvířek. Hlas utichl. Povolila kohoutek, ozvalo se ale jen zaškrundání a nakonec z něj vyteklo pár kapek rezavé vody. Zavrtěla hlavou a ze spodní skřínky vytáhla lahev, veškerý její obsah vylila do skleněné nádoby a prázdnou lahev potom natrhala na kousíčky, které vypadaly jako chipsy, a naházela do misky.

„Kočko, máš tu jídlo,” houkla někam do prostoru a zpoza rohu se k misce opatrným krokem pomalu vyplížila černá kočka. Jmenovala se Kočka, protože Magda prostě a jednoduše neměla čas ani náladu vymýšlet jí jméno. Když Kočka spokojeně chroupala lupínky, Magda mimoděk vykoukla z okna. Už se stmívalo. Co vlastně dneska zvládla udělat? Navštívila matku, to ji akorát otrávil. Michal se zase choval jak nesvéprávněj, Pavel ji rozčiluje. A samozřejmě

že přesně ve chvíli, kdy na něj pomyslela, objevila se před jejíma očima jeho zpráva: Jsi doma?

„Nejsem,“ řekla nahlas. Odmávla vztekla zprávu někam pryč a zabouchla se v koupelně. Voda dneska zase neteče, debilní krize, dávkujou nám vodu po litrech na příděl, jak dealeri ten nejlepší heroin. Tak aspoň bude sedět na podlaze a brečet.

Michal vztekla zaklapl knížku. Magda by se mu smála, že si čte papírovou bichli, v dnešní době. Ta myšlenka ho okamžitě bodla ze dvou důvodů – to jasný vědomí, že jeho sestra by se k němu zachovala hnusně, a to, že všechno ve svém životě posuzuje její optikou a u všeho, co se chystá udělat, mu hlavou proběhne: Co by na to řekla Magda? Připadalo by jí to dost dobrý? Knížku odhodil na stůl a mimoděk zkontroloval zprávy. Nic. Nina mlčí, klasicky, osciloval vlastně jen mezi tím, jestli si s ním hraje, nebo na něj prostě kašle. Ona koneckonců oscilovala taky. Chodili spolu, jestli se tomu tak dalo říkat, s pauzami už tři roky. Na začátku to byla velká vášeň, potkali se a hned první večer spolu skončili v posteli, vypadalo to všechno strašně jasně a samozřejmě, a to bylo zřejmě právě to, co se Nině nelíbilo. Je v ní něco shnilýho, nebo jak to říct. Nedokáže snést pocit, že ji někdo má doopravdy rád a že o ni stojí. Jakmile ten pocit získá, začne si tu svoji spokojenost a klid sama torpédovat, zmizí na pár dní, pravděpodobně se vyspí s každým, koho potká, a když Michala dostatečně psychicky rozloží a donutí ho cítit k ní aspoň kapku nenálosti, je spokojená a zase se vrátí. Už hodněkrát si sliboval,

že se na ni vykašle, že tentokrát už je to fakt naposled, co za ním zase přilezla a on ji vzal zpátky, a přitom někde uvnitř věděl, že se tohle celý bude opakovat ještě klidně dvacetkrát. Zase jako by slyšel Magdu, jak se mu posmívá za to, že je slaboch a že není schopnej bouchnout do stolu. Klidně by se vsadil, že Magda z toho všeho má škodolibou radost a Ninu obdivuje za to, jak s ním mává. Jí by se to beztak taky hodilo, umět bejt taková mrcha a zatočit s tím idiotem, co si ji vodí jak loutku. Magda se sice tváří suverénně a nad věcí a totálně jako ledová královna, ale jakmile jde o Pavla, je úplně v koncích. Vlastně je na tom stejně jako Michal s Ninou a nemají si co vyčítat. Jenže rozdíl je v tom, že Michal by se za to Magdě nikdy neuměl vysmívat. Proč? Protože ji má rád. A protože se jí bojí.

Tehdy – 2018

Čím víc se blížila svatba, tím víc jsme se oddalovaly s Terezou. Když jsem rozesílala pozvánky a nadepisovala obálku s její adresou, uvědomila jsem si, že jsme se neviděly dobrý dva měsíce. Píchlo mě. Musí se cejtit hrozně sama a já teda titul kamarádka roku taky nevyhraju. Vzala jsem telefon a ťukla na její číslo. Vyzvánělo to tolikrát, že už jsem to vzdávala, když se najednou na druhý straně ozval Terezin hlas: „Ahoj.“

Už to samotný znělo příšerně.

„Terko? Seš v pohodě?“

„Ne.“

Řekla to tak zvláštně klidně, věcně. Hlas měla, jako kdyby ho použila poprvé po čtrnácti dnech.

„Co se stalo?“ Začalo mi trochu bušit srdce, protože jsem se bála nejhoršího.

„Je v nemocnici.“

A bylo ticho. Ticho, který podle mě trvalo asi dvacet let, podle mobilu asi deset vteřin.

„A jak to s ním vypadá?“

„Blbě.“

Zase ten podivnej klid. V tu chvíli mi to došlo.

„Ty sis vzala nějaký prášek?“

„Jo.“

„Jedu za tebou.“

„Ne, to nemusíš, já sem...“

Nevim, co chtěla říct, zatípla jsem telefon, vzala svetr a klíče a na mobilu tukala taxíka. Bylo mi do breku. Vlastně nevím, jestli z lítosti nad ní, nebo ze špatnýho svědomí.

„Dneska je konečně zas hezky, co?“ Ježíšikriste, taxikáři a jejich potřeba si povídat. Lidi neuměj bejt v tichu ve společnosti někoho dalšího a něco je nutí plnit to ticho zvukem, jako kdyby se báli čelit sami sobě nebo co.

„Jo.“ Jasně, pojďme se bavit o počasí. Bylo ošklivo, teď je docela hezky. Jak asi bude zejtra? Těžko říct, takhle z hlavy, možná hezky a možná ošklivo. Bude určitě oblačno až polojasno, místy zataženo a někde přeháňky a já jsem si pro jistotu narvala do uší sluchátka a pan Milan za volantem se zatvářil uraženě, že s ním nechci spekulovat o tom, kde asi bude dneska pršet a že teď na jaře je o něco teplej, než bylo v zimě.

Vběhla jsem k Tereze do bytu, klíče naštěstí pořád mám svoje. Před očima se mi přehrávaly různý scénáře toho, co u ní najdu, a to poslední, co bych tam čekala, byla Ester. Teda ne že bych ji neměla ráda, jen jsem na ni asi nějak podivně žárlila. Uměla stát nohama mnohem pevnějc na zemi než já, dokázala na Terezu působit takovou klidnou silou, v momentech, kdy já uměla akorát dělat blbý fóry a utahovat si z holocaustu. Ester se sice

občas oblíká, jako kdyby ho přežila (ne, prostě si nemůžu pomoci), ale v těchhle chvílích umí být psychicky vyspělá a opravdu pomoci.

„Ahoj!“ vykřikla jsem divně a ony se na mě obě podívaly, jako bych byla to poslední, co kdy v životě chtěly vidět. A já místo abych se okamžitě začala ptát, jestli je Tereza v pořádku, jen jsem si v hlavě pěstovala tenhle divnej ukřivděnej pocit. „Terko, jak ti je?“

Seděly u stolu a pily čaj, Tereza se tvářila lehce ospale nebo zmateně, to bude asi neurol, popíjely čaj.

„Ahoj, nemuselas jezdit.“

Jo, nemusela. Teď už to taky vim. Nevyzvaly mě, abych si k nim sedla, tak jsem se demonstrativně opřela o kuchyňskou linku a koukala na ně. Bylo тихо a Tereza se tvářila, jako kdyby jí chtěl někdo ublížit. Poslední týdeny a měsíce byla tak v hajzlu, že se ani nesnažila nějak maskovat ty svoje fleky kolem očí, a to už podle mě byla taková finální fáze sebedestrukce, protože nikdy dřív by to nedopustila. Měla jsem chuť na ni zařvat, ať se sakra sebere, že Tomáš ji nepotřebuje v tomhle stavu, jenže to jsem nemohla, ona má ty svoje věci v hlavě a vlastně to nedělá naschvál.

„Co říkaj doktoři?“

Ester po mně střelila pohledem. Nechápal jsem.

„Že je furt naděje,“ pípala Tereza odevzdaně a srkla si čaje, nebo spíš jen přiložila hrnek k puse a zas ho položila zpátky na stůl.

Rozhlídla jsem se po kuchyni, která vypadala, že ji někdo uklidil naposled za prusko-rakouský války. Zhluboka